

Î N C H E I E R E

09 decembrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Nadoni Grup”, reprezentată de avocatul Serghei Zubco,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Nadoni Grup” împotriva Biroului Vamal Centru privind anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 iunie 2018 SRL „Nadoni Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru privind anularea actelor administrative.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că, potrivit contractului nr. ML-RG-20181502 din 05 februarie 2018 și facturii invoice nr.IHR2018000000343 din 04 mai 2018, SRL „Nadoni Grup” a procurat și introdus pe teritoriul Republicii Moldova marfa cu codul 34011100 (hârtie igienică, șervețele umede) în valoare de 14 466,02 USD.

Conform declarației vamale DN10660426 din 08 mai 2018 drepturile de import pentru marfa introdusă pe teritoriul Republicii Moldova de către SRL „Nadoni Grup” au fost evaluate la suma de 51 572 de lei, iar pârâtul a dispus ilegal majorarea valorii în vamă a mărfurilor respective, obligând reclamantul să achite suplimentar suma totală de 82 128,36 de lei cu titlu de drepturi de import. Astfel a fost majorată valoarea mărfurilor cu 30 556,36 de lei, fiindu-i cauzat SRL „Nadoni Grup” un prejudiciu material considerabil. Consideră că, valoarea în vamă a mărfii calculată de reclamant este una corectă deoarece s-a efectuat în baza metodei 1, adică în baza prețului efectiv plătit așa cum prevede art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20.11.97.

A relatat reclamantul că, funcționarul biroului vamal după prelucrarea datelor în programul Asycuda a refuzat validarea declarației și a întocmit actul de inspecție din 08 mai 2018, în care a indicat că „în rezultatul controlului documentar s-a stabilit că datele

din acte sunt contradictorii și există discrepanță între prețul mărfii declarat și valoarea mărfurilor identice anterior importate pentru confirmarea valorii nedeclarate prezentați: oferta de preț de la producător, corespondența comercială purtată în vederea negocierii prețului, declarația vamală a țării de export cu specimente, comenzile de livrare, certificate de calitate, alte documente și informații care sunt în măsură să dovedească realitatea valorii anunțate”.

Astfel, SRL „Nadoni Grup” a prezentat suplimentar declarația vamală a țării de export cu specimente (în original), corespondența comercială, scrisoarea de transport internațional CMR, oferta de preț, contractul de vânzare-cumpărare nr. ML-RG-20181502 din 05 februarie 2018, factura invoice IHR201800000343 din 04 mai 2018.

A susținut reclamantul că, pârâtul nu a furnizat nici o probă care ar confirma faptul că a aplicat prevederile art. 11 alin. (4) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20.11.97, prin ce s-a folosit în mod abuziv și ilegal de drepturile sale prevăzute în legislație privind majorarea valorii în vamă a mărfii. La 18 mai 2018 reclamantul a depus o contestație la Biroul Vamal Centru la care nu a primit nici un răspuns, din care motiv a depus prezenta cerere de chemare în judecată.

Reclamantul a solicitat anularea actului de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 08 mai 2018, pentru declarația vamală DO10660427 din 08 mai 2018, obligarea pârâtului la efectuarea recalculului și restituirea SRL „Nadoni Grup” a sumei de 7869 de lei încasați suplimentar pentru devamarea mărfii importate conform declarației vamale DO10660427 din 08 mai 2018.

La 05 octombrie 2018 SRL „Nadoni Grup” a depus cerere de concretizare, în care a indicat că, în vederea înlăturării oricăror inconveniențe în legătură cu obiectul acțiunii, a precizat că prin sintagma „declarația vamală DO10660427 din 08 mai 2018 ” se are în vedere declarația vamală nr.2070135004 (cod de bare DO10660427) din 08 mai 2018.

Astfel, a solicitat în cererea de concretizare anularea actului de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 08 mai 2018, pentru declarația vamală nr.2070135004 din 08 mai 2018, obligarea pârâtului la efectuarea recalculului și restituirea SRL „Nadoni Grup” a sumei de 7869 de lei încasați suplimentar pentru devamarea mărfii importate conform declarației vamale nr.2070135004 din 08 mai 2018.

La 08 septembrie 2018 SRL „Nadoni Grup” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru, solicitând anularea actului de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 12 iulie 2018 pentru declarația vamală nr. 2070155287 din 09 iulie 2018 pentru bunurile importate conform contractului nr.ML-RG- 20181502 din 15 februarie 2018, obligarea pârâtului la efectuarea recalculului și restituirea către SRL „Nadoni Grup” a sumei de 31 159 de lei încasați suplimentar de la SRL „Nadoni Grup” pentru devamarea mărfii importate conform declarației vamale nr. 2070155287 din 09 iulie 2018, pentru bunurile importate conform contractului nr. ML-RG-20181502 din 15 februarie 2018.

În motivarea cererii a susținut că, potrivit contractului nr.ML-RG 20181502 din 15 februarie 2018 și invoice-ului comercial IHR201000000522 din 03 iulie 2018, SRL „Nadoni Grup” a importat în Republica Moldova din Turcia, marfă în valoare de 13 000,08 USD. Conform declarației vamale, nr.2070155287 din 09 iulie 2018, drepturile de import pentru marfa introdusă pe teritoriul RM au fost evaluate la suma de 48 567,50 de lei. La declarația vamală, conform borderoului, s-au anexat contractul de vânzare-cumpărare nr.ML-RG-20181502 din 15 februarie 2018, scrisoarea de trăsură internă, carnetul TIR prevăzut de convenție, proforma actului comercial, factura comercială (invoice), certificatul de origine a mărfii, declarația pentru valoarea în vamă, declarația

vamală a țării de export, dispoziția de plată, corespondența comercială, calculația cheltuielilor de transport, packing list, certificatele de origine a mărfii, astfel pârâțul a dispus ilegal majorarea valorii în vamă a mărfurilor respective, obligând reclamantul să achite suplimentar suma totală de 79 726,54 de lei, cu titlu de drepturi de import. Conform declarației vamale nr. 2070155287 din 09 iulie 2018 a fost majorată valoarea mărfurilor cu 31 159 de lei, prin ce i-a fost cauzat SRL „Nadoni Grup” un prejudiciu material considerabil.

Consideră reclamantul că valoarea în vamă a mărfii calculată este una corectă, deoarece s-a efectuat în baza metodei 1, adică în baza prețului efectiv plătit așa cum prevede art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20.11.97. Pârâțul nu a furnizat nici o probă care ar confirma faptul că a aplicat prevederile art. 11 alin. (4) din Legea nr. 1380, prin ce s-a folosit în mod abuziv și ilegal de drepturile prevăzute de legislație privind majorarea valorii în vamă a mărfii.

La 20 iulie 2018 reclamantul a depus cerere prealabilă la Biroul Vamal Centru și Serviciul Vamal. Prin răspunsul Serviciului Vamal din 08 august 2018 cererea a fost respinsă ca nefondată.

Prin încheierea din 29 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cauzele civile de contencios administrativ intentate la cererile de chemare în judecată depuse de SRL „Nadoni Grup” împotriva Biroului Vamal Centru au fost conexe pentru examinare într-un singur proces.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-au respins ca fiind neîntemeiate cererile de chemare în judecată depuse de SRL „Nadoni Grup” împotriva Biroului Vamal Centru, privind anularea actelor de inspecție din 08 mai 2018 și 12 iulie 2018, emise de Biroul Vamal Centru și obligarea recalculării/restituirii sumelor încasate suplimentar.

Manifestând dezacordul cu hotărârea instanței de fond, SRL „Nadoni Grup” la 22 ianuarie 2020 a depus apel împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în termenul stabilit de lege, solicitând casarea hotărârii contestate și pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a pretențiilor din acțiune.

Prin decizia din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de SRL „Nadoni Grup” și a fost menținută hotărârea din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea deciziei Curtea de Apel Chișinău a specificat că, apelantul/recurentul nu a prezentat nici o probă care să confirme că, metoda 1 de determinare a valorii mărfii în vamă, ar putea fi aplicată situației din speță or, din actele prezentate organului vamal, nu este posibil de stabilit valoarea exactă a mărfii în vamă. Astfel, declarantul nu a prezentat documentele care permit indubitabil calcularea valorii în vamă a mărfii în conformitate cu metoda 1, nici după primirea indicației autorității vamale în acest sens.

Instanța de apel consideră că instanța de fond just a respins și cerința SRL „Nadoni Grup” cu privire la obligarea Biroului Vamal Centru la efectuarea recalculării și restituirea sumei de 30 556,36 de lei încasați suplimentar pentru devamarea mărfurilor importate conform declarației vamale nr. DN10660426 din 08 mai 2018, restituirea sumei de 7 869 de lei, încasați suplimentar pentru devamarea mărfurilor importate conform declarației vamale nr. DO10660427 din 08 mai 2018 și restituirea sumei de 31 159 de lei încasați suplimentar pentru devamarea mărfurilor importate conform declarației vamale nr. 2070155287 din 09 iulie 2018, deoarece, această cerință este accesorie cerinței de anulare a actului de inspecție, care a fost respinsă.

Ca urmare instanța a concluzionat că argumentele expuse de către SRL „Nadoni Grup” în cererea de apel ce țin de pretinsa ilegalitate a actelor administrative contestate sunt lipsite de substanță juridică obiectivă, iar instanța de fond a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept.

La 20 august 2020, SRL „Nadoni Grup”, reprezentată de avocatul Serghei Zubco, a depus recurs împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a invocat că concluziile instanțelor inferioare sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei și greșit a fost aplicată legea materială. La examinarea pricinii în prima instanță erau aplicabile prevederile Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, în conformitate cu care sarcina probațiunii în ceia ce ține de legalitate actului administrativ contestat este pusă pe seama pârâtului. La examinarea cauzei în ordine de apel instanța, prin prisma prevederilor art. 258 alin.(2) și (3) din Codul administrativ în vigoare din 01 aprilie 2019, s-a condus de prevederile procedurale acestui cod, care potrivit art.93 alin. (1), prevede că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția, iar conform alin.(2), prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

Astfel, atât sub imperiul legii vehi, cât și a celei noi, instanțele de judecată urmau să țină cont că sarcina probațiunii celor invocate de autoritate vamală în susținerea legalității actului administrativ contestat era anume autoritatea vamală. Contrar rigorilor procedurale menționate și probelor administrate la dosar, instanțele au susținut necondiționat poziția intimatului privind neprezentarea unor acte suplimentare cerute de autoritatea vamală și depistarea unor erori în actele prezentate, fără a fi constatate anume care acte puteau fi prezentate suplimentar de către declarant, care sunt erorile depistate și dacă acestea într-adevăr erau de natura să influențeze valoarea în vamă a mărfurilor, instanțele limitându-se doar la stabilirea faptului dat, în baza actului de inspecție contestat, ca temei generic de refuz în acceptarea declarației vamale primare.

A mai relatat recurentul că actul de inspecție este un act administrativ or, în baza acestuia organul fiscal a refuzat aplicarea metodei 1 pentru determinarea valorii în vamă a mărfii importate de SRL „Nadoni Grup”, astfel, organul vamal a majorat neîntemeiat taxa vamală de import a întreprinderii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată, în prezența participanților la proces, la data de 22 iulie 2020. Decizia Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților prin intermediul poștei electronice la data de 07 august 2020 (f.d. 236, vol.I).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că SRL „Nadoni Grup”, reprezentată de avocatul Serghei Zubco, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 20 august 2020, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 22 septembrie 2020 în adresa Biroului Vamal Centru, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul său.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o

reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de SRL „Nadoni Grup”, reprezentată de avocatul Serghei Zubco, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Nadoni Grup”, reprezentată de avocatul Serghei Zubco se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh